

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
САДІВНИЦТВО ТА ВИНОГРАДАРСТВО**

Третього рівня вищої освіти (доктор філософії)

за спеціальністю Н1 – Агрономія

**Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна
медицина**

Освітня кваліфікація: доктор філософії з садівництва та виноградарства

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради
 / Олена НЕПОЧАТЕНКО/
(протокол № 5 від «12» березня 2025 р.,
перезатвердження протокол № 7 від «08» квітня 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію з «__» _____ 2025 р.

Ректор / Олена НЕПОЧАТЕНКО /
(наказ №01-16/14/од від «12» березня 2025 р.,
перезатвердження наказ №01-16/19/од від «9» квітня 2025 р.)

Умань 2025 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Садівництво та виноградарство» є нормативним документом з підготовки фахівців третього рівня вищої освіти, який регламентує нормативні, компетентності, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці докторів філософії.

Освітньо-професійна програма спеціальності Н1 Агрономія третього рівня вищої освіти (доктор філософії) розроблена робочою (проектною) групою у складі:

№ п/п	ПІБ	Посада	Науковий ступінь, вчене звання	Підпис
НПП				
1	Заморський Володимир Васильович, гарант	професор кафедри плодівництва і виноградарства	докт. с.-г. наук, професор	
2	Мельник Олександр Васильович	професор кафедри плодівництва і виноградарства	докт. с.-г. наук, професор	
3	Яковенко Роман Володимирович	завідувач кафедри плодівництва і виноградарства	доктор. с.-г. наук, професор	
Залучені стейхолдери				
№ п/п	ПІБ	До якої групи стейкхолдерів належить (здобувач вищої освіти, випускник, роботодавець тощо)	Науковий ступінь, вчене звання (за наявності)	
1	Бублик Микола Олександрович	роботодавець, випускник	докт. с.-г. наук, Академік НААН України	
2	Кондратенко Тетяна Єгорівна	роботодавець	докт. с.-г. наук, член-кор. НААН України	
3	Чепурний Руслан Валерійович	здобувач вищої освіти		

Програма погоджена: на засіданні кафедри плодівництва і виноградарства (протокол №9 від 28.02. 2025 р.), Вченою радою факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин (протокол №4 від 11.03. 2025 р.), схвалена Науково-методичною радою університету (протокол №4 від 03.03.2025 р.).

Профіль освітньо - наукової програми Садівництво та виноградарство
зі спеціальності Н1 Агрономія

1– Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський національний університет садівництва; факультет плодовоовочівництва, екології та захисту рослин; кафедра плодівництва та виноградарства
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії з Садівництва та виноградарства
Офіційна назва освітньої програми	Садівництво та виноградарство
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Форма здобуття освіти	Денна – 4 роки
Наявність акредитації	Сертифікат №2647. Строк дії до 1.07.2027 року
Цикл/рівень	FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень, НПК України – 8 рівень
Передумови	Наявність диплома магістра, наявність диплома спеціаліста,
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://ects.udau.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Створення конкурентоспроможного наукового продукту задля наукового забезпечення розвитку знань, умінь та навичок з садівництва та виноградарства	
3– Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина Н1 Агрономія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова, дослідницька та прикладна, базується на сучасних наукових знаннях з плодівництва, виноградарства, наукових дослідженнях, спрямованих на розробку раціональних схем (протоколів) етапності і комплексності проектів з дослідження і вирощування плодових, ягідних, субтропічних, декоративних культур і винограду.
Основний фокус освітньої програми	Наукові дослідження з новими та удосконаленими, практично спрямованими і цінними теоретичними і методичними результатами.

Особливості програми	Освітня і наукова складові програми реалізуються у невеликих групах дослідників, окремі складові власних наукових досліджень здобувачі зможуть виконувати під час практичних занять з дисциплін професійної підготовки.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Код КВЕД: 01.21 Вирощування винограду; 01.22 Вирощування тропічних і субтропічних фруктів; 01.23 Вирощування цитрусових; 01.24 Вирощування зерняткових і кісточкових культур; 01.25 Вирощування ягід, горіхів, інших плодових дерев і чагарників; 01.27 Вирощування культур для виробництва напоїв; Посади за ДК 003:2010: 1221 Керівники виробничих підрозділів у сільському, лісовому та водному господарствах. 1237 Керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники; 2310.1 – Доцент, докторант. 2310.2. Асистент, викладач вищого навчального закладу. 2112.1 Молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (галузь аграрні науки і продовольство).
Подальше навчання	Можливість навчатися за програмами на 8-ому (докторському) рівні НРК України у споріднених галузях наукових знань. Освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі і закордоном), що містять додаткові освітні компоненти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, семінари, самостійна та індивідуальна робота. консультації із викладачами, науково-дослідницька практика.
Оцінювання	Поточний і підсумковий контроль. Підсумкова атестація – захист дисертаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати специфічні проблеми та актуальні наукові завдання у професійній та/або дослідницько-інноваційній діяльності в сфері садівництва та виноградарства, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК3. Здатність розробляти проєкти та управляти ними. ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми садівництва та виноградарства на основі системного наукового та загального культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Фахові компетентності	ФК1. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження та їх презентувати, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в садівництві та виноградарстві та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях. ФК2. Здатність застосовувати сучасні методи та інструменти експериментальних і теоретичних досліджень у сфері садівництва та виноградарства, інформаційні технології, методи комп'ютерного моделювання, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності. ФК3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. ФК4. Здатність аналізувати, оцінювати і прогнозувати сучасний стан і тенденції розвитку технологій у садівництві та виноградарстві. ФК5. Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні комплексні проекти в садівництві та виноградарстві та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації. ФК6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері садівництва та виноградарства, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.
7 – Програмні результати навчання	
ПРН1. Застосовувати передові концептуальні та методологічні знання з садівництва та виноградарства та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень садівництва та виноградарства, отримання нових знань та/або здійснення інновацій. ПРН2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми садівництва та виноградарства державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях. ПРН3. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані. ПРН4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з садівництва та виноградарства та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. ПРН5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи. ПРН6. Глибоко розуміти та використовувати основні принципи і методи аграрних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері садівництва та виноградарства й у викладацькій практиці. ПРН7. Розробляти і виконувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають змогу переосмислити існуючі та створити нові цілісні знання та/або професійні практики та розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми у садівництві та виноградарстві з дотриманням норм академічної доброчесності й врахуванням технічних, економічних, правових, екологічних та етичних аспектів. ПРН8. Викладати спеціальні дисципліни із садівництва та виноградарства у закладах вищої освіти, здійснювати навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Процес навчання забезпечують провідні фахівці кафедр

	університету. Науково-педагогічна кваліфікація повною мірою відповідає дисциплінам, що викладаються. Склад проектної групи, професорсько-викладацький склад, залучений до викладання навчальних дисциплін відповідає ліцензійними вимогам.
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі. Наявна матеріально-технічна база забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної, науково-дослідницької роботи аспірантів.. Функціонують наукові лабораторії проблем оптимізації родючості ґрунту, лабораторія інноваційних технологій зберігання плодів, лабораторія розсадництва, дослідна теплиця, дослідні насадження плодових, ягідних культур та винограду, функціонує фруктосховище.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт: http://www.udau.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Наукова бібліотека Уманського НУС http://library.udau.edu.ua/. Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми викладені на навчально-інформаційному порталі УНУС http://www.udau.edu.ua. Читальна зала забезпечена вільним доступом до мережі Інтернет.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підвищення рівня кваліфікації на базах: дослідних станцій Національної академії аграрних наук України; Дослідна станція ім. Л.П.Симиренка НААН, с. Мліїв, Городищенський р-н; Національний ботанічний сад ім. М.М. Гришка НАН України, м. Київ; Національний науковий центр «Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є.Таїрова»; Український інститут експертизи сортів рослин(УІЕСР), м. Київ.
Міжнародна кредитна мобільність	Державна вища професійна школа в Плоцьку, Польща; Вроцлавський природничий університет, Польща; Академія імені Якуба з Парадижа в Гожуві Великопольському, Польща; Економічна академія ім. Ценова, Свіштов, Болгарія.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Передбачена можливість навчання іноземних студентів.

1. Перелік компонент освітньої частини програми

№ п/п	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОНП			
<i>Цикл загальної підготовки</i>			
1.1. Освітні компоненти гуманітарної, соціально-економічної та природничо-наукової підготовки			
ОК 1	Філософія науки	4	екзамен
ОК 2	Іноземна мова в наукових дослідженнях та ділових комунікаціях	6	екзамен
ОК 3	Педагогіка і методи навчання у вищій школі	3	залік

ОК 4	Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів	3	залік
ОК 5	Методологія та організація наукових досліджень в галузі	3	залік
ОК 6	Інформаційні технології в науковій галузі садівництва	3	залік
ОК 7	Дослідна справа у природничих експериментах	3	екзамен
<i>Усього</i>		25	
1.2.Освітні компоненти професійної та практичної підготовки			
ОК 8	Інноваційні технології в садівництві і виноградарстві	4	залік
ОК 9	Сучасні технології садівництва	4	екзамен
ОК 10	Сучасні технології розсадництва	4	залік
ОК 11	Науково-педагогічна практика	8	залік
<i>Всього обов'язкових дисциплін за циклом професійної підготовки</i>		20	
Разом з обов'язковою частиною		45	
2. Вибіркові освітні компоненти			
2.1. Фахові освітні компоненти			
ВК 1	Дисципліна 1	3	
ВК 2	Дисципліна 2	3	
ВК 3	Дисципліна 3	3	
ВК 4	Дисципліна 4	3	
2.2. Загальноуніверситетські освітні компоненти			
ВК 5	Дисципліна 1	3	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		45	
Загальний обсяг вибірових компонент		15	
Загальний обсяг освітньої програми		60	

* - здобувач вищої освіти здійснює свій вибір згідно «Положення про вибіркові дисципліни в Уманському НУС».

<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-vibirkovi-disciplini.pdf>

Вибір здійснюється з каталогу елективних (вибіркових) дисциплін.

<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/>

2.1. Структурно-логічна схема ОП

I курс	II курс	III курс	IV курс
OK. 1			OK 11
OK. 2			
OK. 3	OK 4	OK 9	
OK. 5			Дослідницька робота і написання дисертаційної роботи
	OK. 6		
OK. 10	OK 7		
	OK 8		
			Підготовка дисертаційної роботи до захисту
			Захист дисертаційної роботи
Дослідницька робота і написання дисертаційної роботи			

2. Форма атестації здобувачів вищої освіти

В процесі підготовки докторів філософії спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство» використовують дві форми атестації: проміжну та підсумкову.

Атестація за теоретичним модулем передбачає складання іспитів відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство».

Технологія проміжної атестації включає наступні етапи:

- розробка теоретичних питань науково-аналітичного характеру;
- проведення контролю;
- перевірка виконаних завдань;
- усне обговорення письмових відповідей на теоретичні питання, творчі завдання, відповіді на додаткові запитання членів екзаменаційної комісії;
- оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей теоретичної підготовки аспірантів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Науково-дослідницький модуль передбачає проведення поточної атестації аспірантів раз на рік та звітування на засіданні кафедри двічі на рік. Метою проміжної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану науково-дослідницького пошуку та дотриманням графіку підготовки результатів науково-дослідницької роботи

Підсумкова атестація здійснюється за двома напрямками:

1) оцінювання рівня теоретичної та практичної фахової підготовки - комплексний підсумковий іспит за спеціальністю Н1 – Агрономія, який складається з виконання теоретичних і практичних (аналітичних) завдань.

2) встановлення відповідності рівня науково-дослідницької підготовки вимогам, що висуваються до доктора філософії в галузі сільськогосподарських наук за спеціальністю Н1 – Агрономія - захист результатів науково- дослідницької роботи, які представлені у вигляді дисертації. На дисертаційну роботу доктора філософії в галузі сільськогосподарських наук за спеціальністю Н1 – Агрономія покладається основна дослідницька і фахова кваліфікаційна функція, яка полягає у здатності пошукача ступеня доктора філософії вести самостійні наукові дослідження, вирішувати прикладні завдання, здійснювати їхнє узагальнення у вигляді власного внеску у розвиток сучасної науки і практики. Вона є результатом самостійної наукової роботи аспіранта і має статус інтелектуального продукту на правах рукопису.

Підсумкову атестацію у вигляді прилюдного захисту дисертації здійснює спеціалізована вчена рада. Підсумкова атестація аспірантів, що повністю виконали ОНП підготовки докторів філософії в аспірантурі Уманського національного університету садівництва за спеціальністю Н1 – Агрономія завершується присудженням наукового ступеня «доктор філософії» в галузі сільськогосподарських наук за спеціальністю Н1 – Агрономія з врученням диплому встановленого зразку про рівень освіти та кваліфікацію. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктор філософії повинна мати обсяг основного тексту 4,5-7 авторських аркушів, оформлених відповідно до вимог, установлених МОН. Один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друкованих знаків, враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами, що становить близько 24 сторінок друкованого тексту при оформленні дисертації за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word: шрифт - Times New Roman, розмір шрифту - 14 pt

4.1. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11
ЗК 1	+										
ЗК 2	+			+	+	+	+				
ЗК 3	+						+	+	+	+	
ЗК 4			+				+				+
ФК 1								+		+	
ФК 2			+		+	+	+				
ФК 3							+	+			
ФК 4					+				+	+	
ФК 5			+						+	+	
ФК 6			+								+

4.2 Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11
ПР 1	+								+		
ПР 2					+		+	+			
ПР 3	+			+	+						+
ПР 4					+	+	+			+	
ПР 5			+			+					
ПР 6									+		+
ПР 7					+					+	
ПР 8					+					+	